

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
IP CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN ECONOMIE ȘI FINANȚE

Aprobată prin ordinul

nr. 4181 din 20 "aprilie" 2021
Director _____ Șargo Aliona

Programa

Pentru examenul de calificare

Nivelul 4 al CNC

Specialitatea: 41220 Finanțe și bănci

Calificarea: Ofițer operațiuni financiar-bancare

Programa a fost elaborată în baza următoarelor documente:

- Curriculumul specialității aprobat prin Ordinul ME nr. 1081 din 29.12.2016;
- Planul de învățământ la specialitatea Finanțe și asigurări aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova Nr. de înregistrare SC-04/16 din 05 iulie 2016.

Autori:

Plămădeală Claudia – profesor IP CEEF, grad didactic superior

Casian Irina – profesor IP CEEF, grad didactic superior

Fetescu Iulia - profesor IP CEEF, grad didactic I

Pruteanu Dinu – analist financiar Mobiasbancă – OTP Group SA

Aprobată de:

Consiliul Metodico – Științific al IP CEEF

Proces verbal nr. 7 din „ 26” aprilie 2021

Recenzenți:

1. Teleșco Sergiu, director al Sucursalei „Telecomtrans”, Moldindconbank
2. Roller Ala, Dr. în științe economice, Grad didactic superior

Adresa programei în internet:

<http://www.ceef.md/academic/publicatii/>

CUPRINS:

I. Preliminarii	4
II. Lista competențelor profesionale specifice	5
III. Obiectivele de evaluare; Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul	5
IV. Resurse bibliografice destinate candidaților	11

I. Preliminarii

Examenul de calificare vizează evaluarea finalităților de studii/ rezultatelor învățării realizate într-un domeniu de formare profesională tehnică și are drept scop evaluarea cunoștințelor, abilităților și certificarea competențelor profesionale pentru calificările profesionale de nivel 3 ISCED, 4 ISCED sau 5 ISCED conform Cadrului Național al Calificărilor. Prin urmare, *calificarea* reprezintă recunoașterea oficială a valorii rezultatelor individuale ale învățării pentru piața muncii, precum și a educației și formării profesionale continue printr-un act de studii (diplomă, certificat, atestat) ce conferă dreptul legal de a practica o profesie/specialitate.

Prezentul program a fost elaborat în baza *Standardului profesional de calificare al specialistului – Anexa 5* a Planului de învățământ aprobat de către Ministerul Educației, nr. SC-05/16 din 05.07.2016 și Curriculumul specialității aprobat prin Ordinul ME nr. 1081 din 29.12.2016.

În conformitate cu Regulamentul de organizare și desfășurare a examenului de calificare, corespunzător programului de formare profesională 41220 Finanțe și bănci, examenul se organizează prin susținerea unei probe de evaluare scrise sau a lucrării de diplomă.

Proba de evaluare va fi elaborată în baza prezentului Program respectând principiile de bază ale evaluării: validitate, credibilitate, transparență, echitate și accesibilitate.

Proba de evaluare se va axa pe evaluarea competențelor profesionale obținute de către elevi în perioada studiilor în aspect de cunoștințe, abilități și atitudini.

Itemii de evaluare vor fi elaborați în conformitate cu obiectivele de evaluare, descrise în acest Program, prin care candidatul va demonstra că posedă atât cunoștințe, cât și abilități.

Beneficiarii programului sunt absolvenții programului de formare profesională 41220 Finanțe și bănci cu durata studiilor de 4 ani, care solicită certificarea competențelor profesionale conform calificării Ofițer operațiuni financiar-bancare.

II. Lista competențelor profesionale specifice

CPS 1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului Finanțe și bănci, utilizarea lor adecvată în activitatea profesională;

CPS 2. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte asociate domeniului Finanțe și bănci;

CPS 3. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru rezolvarea problemelor profesionale tipice domeniului Finanțe și bănci;

CPS 4. Aplicarea criteriilor și metodelor de evaluare a calității și limitelor unor procese, proiecte, programe, metode;

CPS 5. Elaborarea unor proiecte profesionale cu utilizarea principiilor și metodelor specifice domeniului Finanțe și bănci.

III. Obiectivele de evaluare

CPS 1. Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului Finanțe și bănci, utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC 1. Utilizarea limbajului de specialitate specific domeniului.	<p>C 1. Noțiunea, rolul și funcțiile impozitelor.</p> <p>C 2. Principiile și elementele impozitelor.</p> <p>C 3. Criteriile de clasificare a impozitelor și taxelor.</p> <p>C 4. Conținutul economic și funcțiile finanțelor.</p> <p>C 5. Banca comercială ca instituție financiară: concept, tipologia și funcțiile.</p> <p>C 6. Clasificarea riscurilor bancare.</p>	<p>A 1. Interpretarea rolului fiscalității în activitatea profesională.</p> <p>A 2. Argumentarea rolului și funcțiilor impozitelor în statele contemporane.</p> <p>A 3. Demonstrarea principiilor moderne și clasice ale impunerii, determinarea semnificației elementelor impozitelor.</p> <p>A 4. Analiza și aplicarea criteriilor de clasificare a impozitelor.</p> <p>A 5. Deducerea conținutului economic al finanțelor.</p> <p>A 6. Distingerea funcțiilor finanțelor.</p> <p>A 7. Acordarea clienților existenței și potențialii informații generale despre bancă.</p> <p>A 8. Diferențierea riscurilor bancare.</p>
UC 2. Respectarea și aplicarea legislației financiare.	<p>C 1. Evoluția sistemului fiscal autohton. Reforma fiscală.</p> <p>C 2. Legislația fiscală.</p> <p>C 3. Sistemul de impozite și taxe.</p> <p>C 4. Administrarea fiscală.</p> <p>C 5. Procedura fiscală.</p> <p>C 6. Conceptul de capital. Esența economică. Structura capitalului.</p> <p>C 7. Costul capitalului - noțiuni, clasificarea. Modalitățile de determinare a îndatorării întreprinderii.</p> <p>C 8. Obiectivele, funcțiile și organizarea BNM.</p> <p>C 9. Riscul de credit: conceptul, importanța și factorii ce îl determină.</p>	<p>A 1. Diferențierea funcțiilor și componentelor sistemului fiscal.</p> <p>A 2. Evaluarea etapelor și conținutului reformei fiscale în țara noastră.</p> <p>A 3. Aplicarea cadrului legislativ de reglementare a impozitelor.</p> <p>A 4. Descrierea componentei și atribuțiilor organelor de administrare fiscală.</p> <p>A 5. Elaborarea propunerilor proprii de perfecționare a politicii fiscale.</p> <p>A 6. Identificarea conceptului și a etapelor procedurii fiscale.</p> <p>A 7. Caracterizarea structurii financiare a întreprinderii.</p> <p>A 8. Aplicarea indicatorilor la alegerea structurii financiare a întreprinderii.</p>

	<p>C 10. Riscul de lichiditate: conceptul, importanța și factorii ce îl determină.</p> <p>C 11. Riscul de solvabilitate: conceptul, importanța și factorii ce îl determină.</p> <p>C 12. Riscurile de piață: conceptul, importanța și factorii ce le determină.</p> <p>C 13. Conceptul și importanța riscurilor de prestație și ambientale.</p>	<p>A 9. Estimarea rolului băncii centrale în organizarea activității bancare.</p> <p>A10. Identificarea componentelor riscului de credit.</p> <p>A 11. Identificarea componentelor riscului de lichiditate.</p> <p>A 12. Identificarea componentelor riscului de solvabilitate.</p> <p>A 13. Identificarea componentelor riscurilor de piață.</p> <p>A 14. Identificarea componentelor riscurilor de prestație și ambientale.</p>
--	---	---

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

Atitudinea 1. Apreciază rolul terminologiei specifice în comunicarea și activitatea profesională;

Atitudinea 2. Conștientizează importanța comunicării profesionale și neprofesionale, în limba maternă și în limbile moderne;

Atitudinea 3. Apreciază importanța respectării cadrului normativ-legislativ din domeniu;

Atitudinea 4. Se adaptează rapid și ușor la noile tehnologii și reforme în domeniul specific de activitate.

CPS 2. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte asociate domeniului Finanțe și bănci.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC 1. Interpretarea rapoartelor financiare în analiza rezultatelor financiare.	<p>C 1. Conținutul și structura veniturilor, consumurilor și cheltuielilor întreprinderii.</p> <p>C 2. Profitul - formarea și repartizarea profitului la întreprindere.</p> <p>C 3. Indicatorii economico-financiar de apreciere a rezultatelor financiare.</p> <p>C 4. Rentabilitatea întreprinderii. obligațiile fiscale ale agenților economici.</p>	<p>A 1. Definirea noțiunilor de venit, consum, cheltuieli a întreprinderii.</p> <p>A 2. Clasificarea veniturilor, consumurilor și cheltuielilor întreprinderii.</p> <p>A 3. Determinarea rezultatelor financiare a activității întreprinderii.</p> <p>A 4. Examinarea surselor de utilizare a profitului.</p> <p>A 5. Calculul indicatorilor rentabilității întreprinderii.</p>
UC2. Recomandarea metodelor optime de formare a resurselor bancare.	<p>C 1. Caracteristica generală a operațiunilor pasive ale băncilor comerciale.</p> <p>C 2. Capitalul propriu și capitalul reglementat al băncii.</p> <p>C 3. Depozite bancare: conceptul, clasificarea și rolul.</p>	<p>A 1. Calcularea părților componente ale capitalului băncii.</p> <p>A 2. Acordarea de consultații clienților cu privire la plasarea economiilor proprii.</p> <p>A 3. Efectuarea operațiunilor specifice de administrare a depozitelor.</p>
UC 3. Argumentarea necesității tratării și gestiunii riscurilor bancare.	<p>C 1. Gestiunea riscurilor bancare: scopul, necesitatea, etapele.</p>	<p>A 1. Identificarea situațiilor critice ce pot provoca expunerea la risc a băncii.</p> <p>A 2. Prezentarea etapelor de gestiune a riscurilor bancare.</p>

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

Atitudinea 1. Conștientizează necesitatea înțelegerii corecte a conceptelor, proceselor, proiectelor asociate domeniului Finanțe și bănci pentru asigurarea calității lucrărilor realizate;

Atitudinea 2. Este deschis să colaboreze cu specialiștii din alte domenii;

Atitudinea 3. Apreciază avantajele aplicării, proiectării și prezentării diferitor procese asistate la calculator.

CPS 3. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru rezolvarea problemelor profesionale tipice domeniului Finanțe și bănci.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC 1. Determinarea obligațiilor fiscale a contribuabililor	<p>C 1. Esența, evoluția și particularitățile actuale privind Impozitul pe venit, TVA, Accize, Taxe rutiere, Taxe vamale, Impozitul pe bunurile imobiliare, Taxele locale, Taxele pentru resursele naturale, Impozitele sociale.</p> <p>C 2. Elementele Impozitul pe venit, TVA, Accize, Taxe rutiere, Taxe vamale, Impozitul pe bunurile imobiliare, Taxele locale, Taxele pentru resursele naturale, Impozitele sociale.</p> <p>C 3. Facilități fiscale privind Impozitul pe venit, TVA, Accize, Taxe rutiere, Taxe vamale, Impozitul pe bunurile imobiliare, Taxele locale, Taxele pentru resursele naturale, Impozitele sociale.</p> <p>C 4. Calcularea și achitarea Impozitul pe venit, TVA, Accize, Taxe rutiere, Taxe vamale, Impozitul pe bunurile imobiliare, Taxele locale, Taxele pentru resursele naturale, Impozitele sociale.</p>	<p>A 1. Definirea și descrierea bazei legislative și a elementelor pentru Impozitul pe venit, TVA, Accize, Taxe rutiere, Taxe vamale, Impozitul pe bunurile imobiliare, Taxele locale, Taxele pentru resursele naturale, Impozitele sociale.</p> <p>A 2. Identificarea facilităților fiscale prevăzute de legislație.</p> <p>A 3. Determinarea obligațiilor fiscale, virarea și declararea Impozitului pe venit, TVA, Accize, Taxelor rutiere, Taxelor vamale, Impozitului pe bunurile imobiliare, Taxelor locale, Taxelor pentru resursele naturale, Impozitelor sociale.</p>
UC 2. Utilizarea metodelor de analiză și previziune financiară la nivel macroeconomic.	<p>C 1. Conceptul de buget și funcțiile sale. Principiile bugetare.</p> <p>C 2. Metode de dimensionare a veniturilor și cheltuielilor bugetare.</p> <p>C 3. Componentele Bugetului Public Național.</p> <p>C 4. Fazele și trăsăturile procesului bugetar.</p>	<p>A 1. Descrierea noțiunilor de buget și proces bugetar.</p> <p>A 2. Recunoașterea funcțiilor și principiilor bugetare.</p> <p>A 3. Analizarea structurii sistemului bugetar al Republicii Moldova.</p> <p>A 4. Evaluarea metodelor de dimensionare a veniturilor și cheltuielilor publice.</p> <p>A 5. Proiectarea opiniilor proprii cu privire la optimizarea politicii bugetar-fiscale în țara noastră.</p>
UC 3. Alegerea celor mai profitabile operațiuni bancare active.	<p>C 1. Caracteristica generală a operațiunilor active ale băncilor comerciale.</p> <p>C 2. Operațiunile de creditare ale băncilor comerciale.</p> <p>C 3. Etapele de acordare a creditului.</p>	<p>A 1. Acordarea de consultații clienților cu privire la produse creditare.</p> <p>A 2. Întocmirea dosarelor de credit în concordanță cu procedurile de creditare.</p> <p>A 3. Consilierea potențialilor debitori cu privire la posibilitățile de asigurare a creditelor.</p> <p>A 4. Modelarea graficului de rambursare a creditului și a plăților aferente.</p>

UC 4. Aprecierea interconexiunii dintre gestiunea riscurilor și performanțele bancare.	C 1. Analiza veniturilor și cheltuielilor bancare. C 2. Indicatorii de apreciere a performanțelor bancare.	A 1. Valorificarea situațiilor și a rapoartelor financiare pentru instituții bancare. A 2. Recomandarea strategiilor de gestionare a performanțelor bancare. A 3. Structurarea unui plan de acțiuni în vederea majorării performanțelor bancare.
--	---	--

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

Atitudinea 1. Conștientizează necesitatea planificării și organizării timpului de lucru;

Atitudinea 2. Își asumă responsabilitatea pentru deciziile luate în activitatea sa;

Atitudinea 3. Promovează prevederile cadrului normativ și legislativ în rezolvarea problemelor profesionale;

Atitudinea 4. Apreciază importanța procesului de evaluare în scopul optimizării imaginii în fața clientului;

Atitudinea 5. Apreciază importanța analizei informațiilor economico-financiare în scopul eficientizării activității desfășurate;

Atitudinea 6. Asigură confidențialitatea informațiilor și datelor;

Atitudinea 7. Manifestă responsabilitate în asigurarea utilizatorilor interni și externi cu informațiile solicitate.

CPS 4. Aplicarea criteriilor și metodelor de evaluare a calității și limitelor unor procese, proiecte, programe, metode.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC 1. Completarea formularelor de dări de seamă fiscale	C 1. Particularitățile declarării impozitului pe venit de către persoanele fizice și juridice. C 2. Reținerea impozitului pe venit prin stopaj la sursă. Prezentarea dărilor de seamă. C 3. Declararea TVA. Completarea facturilor fiscale, registrelor specifice. C 4. Declararea accizelor. C 5. Raportarea calculelor privind taxele locale. C 6. Raportarea calculelor privind impozitul pe bunurile imobiliare. C 7. Raportarea impozitelor sociale.	A 1. Completarea diverselor categorii de declarații fiscale. A 2. Completarea dărilor de seamă fiscale tipizate privind diverse categorii de impozte și taxe generale de stat. A 3. Completarea dărilor de seamă fiscale tipizate privind diverse categorii de impozte și taxe locale; A 4. Completarea dărilor de seamă fiscale tipizate privind impozitele sociale.
UC 2. Aprecierea obiectivă a situației financiare la nivel macroeconomic.	C 1. Noțiune de mecanism financiar. Cadrul financiar. C 2. Pârghiile economico-financiare. C 3. Metode administrative de gestiune financiară. C 4. Conceptul de politică financiară. Trăsăturile și obiectivele politicii financiare și politicii fiscale. C 5. Coordonatele politicii financiare vizând sistemul resurselor financiare publice. C 6. Coordonatele politicii financiare vizând sistemul cheltuielilor publice.	A 1. Interpretarea noțiunilor de politică financiară și mecanism financiar. A 2. Evidențierea trăsăturilor caracteristice ale politicii financiare. A 3. Identificarea obiectivelor politicii financiare; A 4. Aprecierea obiectivelor politicii financiare în domeniul resurselor financiare publice. A 5. Aprecierea obiectivelor politicii financiare în domeniul cheltuielilor publice. A 6. Dezvoltarea opiniilor proprii cu privire la politica financiară actuală din Republica Moldova.

<p>UC 3. Aplicarea indicatorilor economico-financiari ai întreprinderii.</p>	<p>C 1. Conceptul de politică financiară, trăsăturile și obiectivele politicii financiare. C 2. Decizia financiară. Tipologia deciziilor financiare. C 3. Riscul în activitatea financiară a întreprinderii. C 4. Rolul, clasificarea investițiilor. C 5. Criteriile de evaluare a proiectelor de investiții. Sursele de finanțare a investițiilor. C 6. Imobilizări corporale – aspecte generale. C 7. Metodele de calcul a amortizării imobilizărilor corporale. C 8. Sursele de finanțare a imobilizărilor corporale. C 9. Conținutul și structura activelor circulante ale întreprinderii, clasificarea activelor circulante; C 10. Activele circulante și ciclul de exploatare; C 11. Determinarea necesarului de active circulante; C 12. Stocurile și gestiunea lor în cadrul întreprinderii; C 13. Necesitatea și rolul analizei financiare ca metodă de cunoaștere în procesul decizional. C 14. Sistemul informațional în organizarea analizei financiare. C 15. Clasificare și modul de întrebuințare a indicatorilor în analiza financiară a întreprinderii.</p>	<p>A 1. Definirea noțiunii de decizie financiară, politică financiară. A 2. Clasificarea deciziilor financiare. A 3. Identificarea deciziilor politicii financiare în baza unor studii de caz. A 4. Analiza indicatorilor riscului financiar și de credit. A 5. Identificarea surselor de finanțare a investițiilor. A 6. Evaluarea riscurilor investiționale. A 7. Aplicarea metodelor de calcul a amortizării activelor pe termen lung. A 8. Determinarea eficienței utilizării activelor materiale pe termen lung și a activelor circulante. A 9. Explicarea metodelor de dimensionare a necesarului de active circulante. A 10. Explicarea necesității analizei financiare; A 11. Identificarea surselor de date necesare analizei financiare. A 12. Distingerea metodelor utilizate în analiza financiară. A 13. Aplicarea indicatorilor economico-financiari de apreciere a rezultatelor financiare. A 14. Determinarea valorii de piață a întreprinderii și a indicatorilor și modalităților de apreciere a ei.</p>
<p>UC 4. Executarea operațiunilor de comisionare și conexe.</p>	<p>C 1. Operațiunile pe piața valutară. C 2. Servicii acordate de bănci pe piața valorilor mobiliare. C 3. Operațiunile de casă: organizarea activității casieriei bancare, ordinea de încasare și de eliberare a numerarului. C 4. Operațiunile de decontare: conceptul și procedeul viramentului, instrumentele de plată.</p>	<p>A 1. Procesarea tranzacțiilor pentru schimburile valutare. A 2. Acordarea de consultații clienților cu privire la serviciile conexe și de comisionare ale băncilor comerciale. A 3. Efectuarea principalelor operațiuni în conturi bancare. A 4. Efectuarea operațiunilor de încasări și plăți în numerar, operațiuni cu POS, alimentări de card. A 5. Efectuarea transferurilor de fonduri interbancare și intrabancare.</p>
<p>UC 5. Alegerea și aplicarea indicatorilor de evaluare a riscurilor bancare.</p>	<p>C 1. Evaluarea riscului de credit. C 2. Evaluarea riscului de lichiditate. C 2. Evaluarea riscului de solvabilitate. C 2. Evaluarea riscurilor de piață.</p>	<p>A 1. Cuantificarea elementelor riscului de credit. A 2. Cuantificarea elementelor riscului de lichiditate. A 3. Cuantificarea elementelor riscului de solvabilitate. A 4. Cuantificarea elementelor riscurilor de piață.</p>

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

- Atitudinea 1. Conștientizează rolul tehnologiilor informaționale în prelucrarea și sistematizarea informațiilor economice;
- Atitudinea 2. Promovează strategii de eficientizare a activității;
- Atitudinea 3. Conștientizează necesitatea corelării activității cu diferite echipe profesionale din cadrul entității pentru realizarea obiectivelor planificate;
- Atitudinea 4. Generează soluții și propuneri la problemele apărute;
- Atitudinea 5. Manifestă deschidere în relațiile de comunicare cu colegii și clienții;
- Atitudinea 6. Asigură integritatea mijloacelor bănești;
- Atitudinea 7. Promovează și realizează politica entității în care activează.

CPS 5. Elaborarea unor proiecte profesionale cu utilizarea principiilor și metodelor specifice domeniului Finanțe și bănci.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC 1. Determinarea și aplicarea metodelor de dimensionare a veniturilor și cheltuielilor publice.	C 1. Caracteristica generală a cheltuielilor publice. Clasificarea cheltuielilor publice. C 2. Sursele de finanțare a cheltuielilor publice. C 3. Factorii care influențează creșterea cheltuielilor publice. C 4. Caracteristica generală a sistemului resurselor financiare publice. C 5. Clasificarea resurselor financiare publice. C 6. Caracteristica impozitelor directe. C 7. Caracteristica impozitelor indirecte. C 8. Indicatorii de analiză a nivelului, structurii și dinamicii veniturilor și cheltuielilor publice.	A 1. Descrierea generală a veniturilor și cheltuielilor publice. A 2. Identificarea tendințelor în evoluția veniturilor și cheltuielilor publice. A 3. Prezentarea surselor de finanțare a cheltuielilor publice. A 4. Compararea și caracterizarea impozitelor directe și indirecte.
UC 2. Prezentarea metodelor de gestiune a riscurilor bancare	C 1. Principiile gestiunii riscului de credit. C 2. Politica de gestiune a lichidității bancare. C 3. Principiile gestiunii riscului de solvabilitate. C 4. Principiile gestiunii riscurilor de piață. C 5. Principiile gestiunii riscurilor de prestație și ambientale.	A 1. Controlul riscului de credit. A 2. Selectarea metodelor de finanțare a riscului de credit. A 3. Controlul riscului de lichiditate. A 4. Selectarea metodelor de asigurare a nivelului de lichiditate optim. A 5. Controlul riscului de solvabilitate. A 6. Selectarea metodelor de acoperire a capitalului bancar. A 7. Selectarea metodelor de prevenire și minimizare a riscurilor de piață. A 8. Selectarea metodelor de prevenire și minimizare a riscurilor de prestație și ambientale.

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

- Atitudinea 1. Alege varianta optimă de realizare a obiectivelor și planurilor financiare a entității;
- Atitudinea 2. Apreciază importanța instrumentelor administrative și de conducere pentru procesul decizional al entității;
- Atitudinea 3. Manifestă responsabilitate privind protecția datelor cu caracter personal, informațiilor confidențiale deținute în conformitate cu atribuțiile profesionale;

Atitudinea 4. Corelează activitatea sa cu diferite echipe din cadrul entității;

Atitudinea 5. Este deschis pentru susținerea programelor orientate spre asigurarea creșterii și perfecționării profesionale continue.

V. Resurse bibliografice destinate candidaților

Nr. crt.	Denumirea resursei
1.	Lege cu privire la BNM nr. 548-XIII din 21.07.95
2.	Lege privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.17
3.	Regulamentul cu privire la poziția valutară deschisă a băncii, aprobat prin HCA al BNM nr. 126 din 28.11.97
4.	Regulament privind suspendarea operațiunilor, sechestrarea și perceperea în mod incontestabil a mijloacelor bănești din conturile bancare aprobat prin HCA al BNM nr.375 din 15.12.05.
5.	Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, aprobat prin HCA al BNM nr.231 din 27.10.11
6.	Regulamentul cu privire la cardurile de plată aprobat prin HCA al BNM nr.157 din 01.08.13
7.	Regulament cu privire la transferul de credit aprobat prin HCA al BNM nr.157 din 01.08.13
8.	Regulamentul cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din RM, aprobat prin HCE al BNM nr.78 din 11.04.18
9.	Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor nr. 322 din 20.12.18
10.	Hotărârea cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital nr. 109 din 24.05.18
11.	Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24.04.1997
12.	Legea cu privire la sistemul bugetar și procesul bugetar, 1996
13.	Legea cu privire la finanțele publice locale, 2003
14.	Legea cu privire la sistemul public de asigurări sociale, 1999
15.	Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, 1998
16.	Legea finanțelor publice și responsabilităților bugetar-fiscale, 2014
17.	Legile bugetare anuale
18.	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi
19.	Casian I., <i>Materiale aplicative la Bazele activității bancare</i> , Editura CFBC, Chișinău, 2019.
20.	Casian I., <i>Note de curs la Bazele activității bancare</i> , Editura CFBC, Chișinău, 2019.
21.	Cociug V.; Cinic L., <i>Gestiunea riscurilor bancare</i> , Editura ASEM, Chișinău, 2008
22.	Cociug V.; Cinic L., Timofei O., <i>Management bancar. Culegere de probleme</i> , Editura ASEM, Chișinău, 2008
23.	Cociug V., Mistrean L., <i>Operațiuni bancare: concepte, scheme, aplicații</i> , Editura ASEM, Chișinău, 2006
24.	Батищев Р., <i>Основы банковской деятельности. Курс лекций</i> , Кишинев, 2007
25.	Батищев Р.; <i>Банковский менеджмент – курс лекций</i> , МЭА, Кишинев, 2008
26.	Галанов В., <i>Основы банковского дела</i> , Форум – Инфра-М, 2007

27.	Hîncu, Rodica. Metode și tehnici fiscale: Curs universitar / Rodica Hîncu, Nadejda Chicu, Olga Kuzmina, ...; ASEM. Chișinău: Dep.Ed.-Poligr. al ASEM., 2005.
28.	Boșcaneanu, Nadejda. Fiscalitate (suport de curs) pentru elevii CNC, anul IV, specialitatea "Contabilitate" /Nadejda Boșcaneanu, Marina Iovu-Carauș
29.	Claudia Plămădeală, Curs rezumativ de lecții I a Fiscalitate, Copyright CEEF, 2020
30.	Hîncu, Rodica. Metode și tehnici fiscale: Curs universitar / Rodica Hîncu, Nadejda Chicu, Olga Kuzmina, ...; ASEM. Chișinău: Dep.Ed.-Poligr. al ASEM., 2005.
31.	Boșcaneanu, Nadejda. Fiscalitate (suport de curs) pentru elevii CNC, anul IV, specialitatea "Contabilitate" /Nadejda Boșcaneanu, Marina Iovu-Carauș
32.	Claudia Plămădeală, Curs rezumativ de lecții I a Fiscalitate, Copyright CEEF, 2020
33.	N. Botnari, „Finanțele întreprinderii”, Ed. Editerra Prim, Chișinău 2008
34.	P. Bran, „Finanțele întreprinderii”, Casa editorială Logos, Chișinău, 1994
35.	V. Sârbu “Analiza economico-financiară a întreprinderii. Curs de lecții”, CFBC, 2015
36.	Curs rezumativ de lecții la Finanțe publice. Plămădeală Claudia 2019
37.	Secrieru A., Finanțe publice, Chișinău 2004
38.	Văcărel I., Finanțe publice, Editura Didactică și Pedagogică, București 2000
39.	Manole Tatiana. Finanțe publice Chișinău APP, 1998